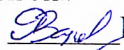
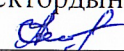

**Паспартынын муниципал казналык учреждениезинин тозолмозинин
орто текши уредулу школы**

«Корулген» МО-нын заседаниези Г.И.Язарова. Протокол № 1 29. 08. 2025 j.	«Јарадылган» Директордын ордынчызы УВР Л.В.Уханова 29. 08. 2025 j.	 «Јоптоп-јадым» Директор А.В.Байжигитов Приказ № 85 30. 08. 2025 j.
---	--	--

**7 - чи класска алтай литературала иштеер
программа**

Тургузаачызы:
алтай тил ле литературанын
уредучизи Тадышева М.А.

Паспарты журт, 2025 j.

I.Жартамал сөс.

«Алтай литература» деп үредү предметтин программазы 7-чи класстын уренчиктерине келиштире тургузылган. Берилген программанын тозолгозинде «Балыкту Жулдын муниципал бюджеттин учреждениезинин төзөлмөзинин орто текши үредүлү школынын» төс үредү программазы, Киндикова Н.М., Чандыева Е.Д.,Текенова У.Н. тургускан(«Алтай литературала иштеер программалар» 5-9 класстар.-Горно-Алтайск,2012) программазы салынган.

Үредү-методикалык комплекс:

1. Содоноков Н.А., Шутина Т.К. Алтай литература. 7 класс.- Горно-Алтайск, 2014.
2. Текенова У.Н. Алтай литератураны үредерине болушту методикалык ууламжылар. 7 класс.- Горно-Алтайск, 2014.

Программа бир канча чокым бөлүктөрдөн турат:

- Жартамал сөс.
- Курсты үренеринде јединетен турулталар.
- Үредү предметтин ондайы.
- «Алтай литература» деп үредү предметти темаларла пландаары.
- Темаларла пландаарынын түзөдүлери.

«Алтай тил» деп курсты үредеринин **амадулары:**

- элбек корум-шуултелу, алтай литератураны, өс культураны билер, текшикижилик байлыктарла таныш, төрөлчи күүндү үренчик таскадары;
- үренчиктин билгирлерин ле јайалталарын элбедип, јурумдик амадулар тургузып билерине уредери;

- алтай, карындаштык ла өскө ороондордын литературазыла таныжып, јаныс ла ондоп алар эмес, ол аайынча бойынын шүүлтезин ачык-јарык айдып, ылгап билери;

- литературанын урогында Кижиле Сөс төс ајаруда болгонын чокумдап, текстти ширтеп, кееркедим сөстин ийдезине, сүр-кеберлердин јажыдына, ойгорлык шүүлтенин учурына ајару эдери;

- үренчиктерди унле анылап кычырып билерине, текстти јартап, бастыра јанынан ылгап, кееркедим тексттин учуры аайынча бойынын көрүмин чыгара айдарына уредери;

- текши уредү билгирлерге ле эдилгелерге јединери (амадулар тургузары, пландап билери, бедиренип билери, керектү материалды талдары ла ө.ө.);

Кош амадулар:

1)торол ло телекейлик литератураны кычырар ла уренер;

2)чумдемелди танынан аайлаарга темигер;

3)литературада калыктын, текши кижиликтин сурактары тургузылганын ондоор;

4)уренчиктин культуразын кодурер, кееркемелге куунду болорын кичеер;

5)уренчиктин чумделге – јайаанын оскурер, бойы чумдеерине тазыктырар, кееркедим санаазын, сезимин ойгозор;

6) литературалык эрмек-куучынын кенидер;

7-чи класстын алтай литературазы төрт төс бөлүктөн турат: «Калыктын чүмдү сөзинен», «Јебрен түрк литературанан», «Алтай литературанан», «Өскө калыктардын литературазынан».

7-чи класста кееркедим чүмдемелдердин сюжедине ајару салынат. Ёренчиктер эпикалык, лирикалык чүмдемелдерде сюжеттин өдөр аайын шиндеп көрөт. Кееркедим чүмдемелдин түүкилик ле фольклор төзөлгөзи керегинде јетируни быжулап, лиро-эпикалык жанрлар (туујы, баллада) керегинде баштамы јетирү берер.

Ёренчиктердин бүдүретен ижи: түүкилик айалганы ле кееркедим чүмдемелде көргүзилгенин түндсери; кееркедим чүмдемелде сюжетный чийүлерди темдектеери; үлгерде лирикалык сюжеттин учурын јартаары; кееркедим чүмдемелде конфликтти темдектеери; сюжеттин текши јартамалын берип, сюжеттин бөлүктерин (чиймелгени, эн бийик кемине јеткени, чечилгези) темдектеери; үзүктин ылгап, сюжетте учурын јартаары; кееркедим чүмдемелдин жанрынын аңылузын темдектеери. Кееркедим чүмдемелдин проблематиказын ылгаары.

II. Курсты ёренеринде јединетен турулталар.

«Алтай литература» деп ёредү предметти ёренип, ёренчиктердин јединетен турултазы федерал эл – теергелик ёредү стандарт аайынча үч бүдүмдү болот: ёренчиктин өзүмиле колбулу (личностный) турулталар, текши ёредү эдилгелерле колбулу (метапредметный) турулталар, предметле колбулу (предметный) турулталар.

Ёренчиктин өзүмиле колбулу (личностный) турулталар:

- уренчиктердин когус санаазын байыдары ла эстетический корумин элбедери;
- уренчиктер бойынын угы- този керегинде билери, ос (этникалык) корумин элбедери;
- уренчиктин торолине чындык куунин таскадары, торол литературазын билери ле алтай бичиилерле оморкооры;
- башка – башка јетирулерле иштеп билери (созликтер, энциклопедиялар, интернет-ресурстар);
- алтай элдин ос литературазын, туукизин, культуразын билери;

-Россия ичинде элдердин байлыгыла, культуразыла колбулу билгирлерле таныжып, текшикижилик учурын јартап билери;

-оско калыктардын литературазын билип, учурын ондооры;

-јаны билгирлер аларына белен, јилбиркек уренчик таскадары.

Текши үредү эдилгелерле колбулу турулталар:

- чумдемелде кодурген сурактын каруузын табып, берилген материалды чокым ондооры;

- туп – шуулте чыгарып билери;

-ылгап, текши шууп билери;

-уренчик бойынын алдына уреду амаду тургузып, ого јединер аргаларды темдектеп билери;

-кандый бир айалга керегинде келиштире эртеден шуулте (гипотеза) айдып, ол шуултени темдектер ажыра быжулаары;

-бойынын ижин чокым пландаары, јилбузин јарт билери;

-справочный материалдарла, интернет-ресурстарла иштенип билери.

Предметле колбулу турулталар:

-алтай литературанын чумдемелдерин билери;

- чумдемелдин тематиказын, тургузылган курч сурактарын, литературанын теориязын, алтай литературанын уйеленгенин билери;

- чумдемелге ылгамал откурери, тундештиру иш откурери;
- автордын куунин јартап билери;
- литературанын будумдерин ылгаштырып билери, текстке јуук куучындап билери, текстле иштеери, куучын тургузып билери;
- литературалык ондомолдорды билери;
- кееркедим чумдемелде сюжеттин болуктерин ылгаштыары, композицияны, кееркедим эп-аргаларды, оlorдын текстте учурын јартаары.

Ўренчиктер нени билер учурлу:

- программага кирген кееркедим чўмдемелдердин ондайын;
- программа аайынча берилген литература ондомолдордын јартамалын берери;
- литературанын ўч бўдўми (лирика, проза, драма);
- кееркедим чўмдемелде сюжетный чийўлерди темдектеерин;
- ўлгерде лирикалык сюжеттин учурын јартаарын;
- кееркедим чўмдемелде конфликтти темдектеерин;
- сюжеттин бўлўктерин: чўмдемелдин чиймелгени, эн бийик кемине јеткени, чечилгези;
- ўзўктин ылгамалын, сюжетте онын јерин;
- программага кирген кееркедим чўмдемелдердин жанрын;
- кееркедим чўмдемелде тургузылган курч сурактарды јартаарын.

- литературалык геройго характеристика берерге план тургузары ла эки сўр-кеберди тўндештирерин;
- ўлгерлердин, проза ла драма чўмдемелдердин ўзўктерин эске куучындап;
- драма чўмдемелдин ўзўктерин јўзўндеп кычыарын.

III.Ўредў предметтин ондайы.

Ўредў планда 7-чи класста алтай литератураны ўренерине 68 час берилет:

чўмдемелди ўренерине 50 час

тил темиктирерине 17 час

јыл туркунына уренгенин такып корорине 1 час.

Темалар	Жартамал
I.Кире сўс-1ч.	
Тўўкилик айалга ла сюжет	Сюжеттин болуктери. Кеееркедим чумдемелдин сюжединде чындык јурумнен алынган айалагалар, сур-кеберлер коргузилгени.
II. Калыктын чумду сўзинен- 6ч	
Кожон.	Алтай кожонды аудиозаписьтен угары. Укканы аайынча туп шуулте эдери. Кожондордын башка-башка жанрларыла таныжып, кажызынын ла анылузы керегинде туп шуулте эдери, поэтический эп-аргаларын

	шиндеери.
Түүкилик кожон.	Текстти кычыары. Анафора ла параллелизм деп ондомолдор керегиндејартамалды бичип алары.
«Алтын-Туујы» - кай чорчок	Кай чорчокти узуктеп кычыары. Јарт эмес состорло иштери. «Алтын-Туујы» деп кай чорчоктин буткен мотивтерди ээчий-деечий корори. Кай чорчокто туштап турган эп-аргаларды адап, јартамалын берери.
«Алтын-Туујы» деп кай чөрчөктө баатыр кыстын сүр-кебери	
«Алтын-Туујы» деп кай чөрчөктин төс шүүлтези.	
«Алтын-Туујы» деп кай чөрчөктин кееркедим эп- аргалары	
III. Јебрен түрк литература-1ч.	
Тонйукуктын јуучыл јолы. А.О.Адаров. Тонйукуктын санаалары.	Тонйукуктын јуучыл јолы керегинде јетиру алары. Кычырганы аайынча туп шуулте эдери. Тонйукуктын сур-кеберине јартамал берери.
IV. Алтай литература - 35ч+16(кэт)=51ч.	
М. В.Чевалков. «Кырачы ла Анчы»- баштапкы алтай туујы.	Эки сур-кеберди шиндеп, удурлажунын учурын јартаары. Туујыда алтай элдин јадын јуруми канайда коргузилгени керегинде шуужери. Туујыны јузундеп кычыары. Кычыларынын амадузын тургузарына уренери.

Г. И. Чорос-Гуркин. «Алтай» - куучын кеберлу улгер.	Чумдемелле таныжары. Кычырганы аайынча корум-шуулте айдары. Текстти ылгаары. Кееркедим эп-аргаларын табып, учурын јартаары. Лирикалык геройдын сезимдери, куун-санаалары керегинде шуултени бичири.
Тил темиктирери. Чүмдемел ишке белетеери. Чумдемел иш «Алтай – Г.И.Чорос-Гуркиннин чүмдемелдеринин сүр-кебери»	Бичиичинин чумдемелдеринде ле јуруктарында Алтайдын сур-кебери канайда јуралганын бичири.
М.В.Мундус-Эдоков. Алтайдын суулары «Маргаан» деп үлгерде.	Унле анылап кычырары. Чумдемелдин улгерлик кемин шиндеп, болуктерле иштеери. Бичиичинин тузаланган эп-аргалары. Туујынын фольклор тозолгози.
П.А.Чагат-Строев. «Ойгор- Баатыр» деп туујынын тос шүүлтези.	Туујынын сур-кеберлерин шиндеери. Аллегория деп ондомолго јартамал берери. Сур-кеберлердин уултаарта берилген учуры керегинде туп шуулте эдери.
П.В.Кучияк «Оскус-Уул»	Куучыннын ондайын текстке јуук куучындаары. Болуктерле иштеп, куучыннын тургузылган аайын, онын учурын шуужери. Тос геройдын сур-кебери аайынча толо јартамал берери. Тексттен онын тыш кебери, эрмек-куучыны, эткен керектери керегинде болуктерди темдектеер.
«Оскус-Уул» деп куучында тос геройдын корум-шуултези оскони.	
Куучыннын тургузылган аайы, кееркедим эп-аргалары.	

Ада-Торол учун Улу жуунын темазы J.T.Бедюровтын улгерлеринде.	Кычырганы аайынча бойынын корум-шуултезин, сезимдерин јартаары. Схемага тайанып улгерди ылгаары. Жуучылдын сур-кебери јуралган эп-аргаларды табып, учурын јартаары.
Тил темиктирери. Чүмдемел ишке белетеери.Чүмдемел иш «Суунчи ле ырыс бар болгонына –баш» (И.И.Ортоңуловтын Улу жууга учурлаган журуктары аайынча)	И.И. Ортоңуловтын «Сакылта», «Јууга уйдешкени», «Туштажу» деп журуктарыла чумдемел иш бичиир.
Ч.И.Енчинов. «Ай канатту шонкорым» деп улгердин учуры.	Бичиичи керегинде јетиру алары. Лирический геройдын сур-кеберин ылгаары. Јомолто материалдар тузаланып, куштын фольклордо ло литературада учуры керегинде туп шуулте эдери.
«Ай-Тана» деп драманын тос темазы, сюжеди.	Драманы кычырары. Теория ондомол кереинде статьяны кычырары.
Драма чумдемелдин удурлажузы, курч болгоны ла терени.	Учурлу јетирулерди чыгара бичиيري. Тос ло болушчы геройлорды ылгаштырып, удурлажунын учурын јартаары. Драманын сюжедин шиндеери. Пьесада Ада-Торол учун Улу жуу ойинде јадын јурумди коргускен темдектерди тексттен табары.
И.В.Шодоев. «Качук» - автобиографиялык повесть.	Кычырары ла ылгаары. Кычырганы аайынча корум-шуултезин чыгара айдары. Прототип керегинде шинжу откурери. Прототипти ле тос
Тос геройдын јүрүмдик јолы.	геройды тундеери. Чумдемелдин тос шуултези аайынча шуулте

Ўй кижинин сур-кебери жуу ойинде.	чыгарары.
«Көлдөр јаражы Алтын-Көлим...» (А.Саруеванын «Алтын-Көлим» деп улгери аайынча)	Јомолто материалдан Алтын-Кол керегинде јетиру табары. Схема аайынча улгердин кееркедимин ылгаары.
Ч.А.Чунижеков. «Мундузак» - автобиографиялык чумдемел.	Бичиичинин биографиязы аайынча јетирулер белетеери. Чумдемелди кычыраары. Тексттен бичиичинин автобиографиязыла колбулу темдектер шиндеери. Чумдемелдин тос геройына характеристика бичири.
«Мундузак» деп чумдемелдин тос геройы.	
С.С.Суразаков. «Көндөй мылтык» деп куучында озогы јадын-јүрүм көргүзилгени.	Озогы јурум коргузилгени. Тонокчылдар Алтай јерин жуулап, албатыны чаксыратканы. Куучында керектин чиймелгенин, удурлажунын отконин, конфликтин эн бийик кемине јеткенин, чечилгенин јартаар.
Л.В.Кокышев. «Дикарка»	Сур-кеберлерди ылгаары. Куучын деп жанрдын темдектерин тексттен табары. Јомолто материалдар тузаланып, куучында коргузилген туукилик айалгалар аайынча јетиру белетеери.
«Дикарка» деп куучында алтай албаты бойынын јайымы учун тартышканы.	
«Эски гардеробтын ичинде»- шоодылганду куучын.	Аллегориянын болужыла сур-кеберлер буткенин билери. Кокыр деп ондомолло таныжары.
Тил темиктирери. Инсценировка тургузары.	Инсценировка тургузары.

(«Эски гардеробтын ичинде» деп чумдемел аайынча).	
«Культуразы јок немелер» - сатиралу үлгер.	Улгерди унле анылап кычыларына белетеери. Улгерден шоодылганду учурлу јолдыктарды темдектеп јартаары.
А.О.Адаров. «Сүүмји меге күн берген» деп үлгердин төс темазы ла шүүлтези.	Улгердин тозогозинде салынган сезимди ачары. Лирикалык геройдын куун-санаалары коргузилген кееркедим эп-аргаларды темдектеери.
Б.У.Укачин. «Өлтүрген болзом тороны»- автобиографиялык повесть.	Болуктерле болунип, чумдемелдин сюжедин ылгаары.
Тил темиктирери. «Өлтүрген болзом тороны» деп чүмдемелдин тезисный планы.	Тезисный план тургузары.
Тил темиктирери. Геройлордын түндештирү характеристиказы («Өлтүрген болзом тороны» деп чүмдемел аайынча)	Геройлорго тундештиру характеристика берери.
У.Укачин «Төрөлим».	Статьяны кычырып, учурлу јетирулерди чыгара бичири. Тороли керегинде эрмек-куучын откурери.
Тил темиктирери. Үлекер иш «Менин Төрөлим»	Үлекер иштер корыыр.
Кижиле ар-бүткеннин колбузы Б.У.Укачиннин «Тайганын јаны» деп чүмдемелинде.	Куучыннын сюжедин шиндеери. Куучында удурлажу керегинде туп шуулте эдип, учурын јартаары. Куучыннын тургузылган аайын шиндеп,

Ар-бүткенди корыырынын сурактары «Тайганын јаны» деп чүмдемелде.	схема тургузары. Чумдемелде «ар-буткен ле кижі» деп тема кодурилгенин корори. Тос темазын, тос шуултезин јартап алары.
Тил темиктирери .Чүмдемел ишке белетеери. Чүмдемел иш «Тудулу ан-куштар» («Алтай Республиканын кызыл Бичигине» тайанып)	«Алтай Республиканын кызыл Бичигиле» таныжып, тудулу ан-куштар керегинде бойынын сана-шуултезин чыгара бичири.
Ш.П.Шатинов. «Алтай чөрчөк» депулгердин темазы ла тос шүүлтези.	Улгердин тос шүүлтези аайынча корумин айдары. Бичиичинин марын шиндеери.
Ј.Б.Каинчин «Кайчы».	Кайчынын сур-кебери јуралган прототип керегинде јетиру. Куучынды кычырары ла ылгаары. Куучыннын тос ло болушчы персонажтарын ылгаары. Уулчактардын јуруминде кай чорчоктин учуры деп ачык куучында туружары.
Тил темиктирери. «Кайчы» деп куучыннын цитатный планы.	Куучынга цитатный план тургузары.
Ар-буткен ле бис (Э.М.Палкиннин «Аржан» деп үлгери аайынча).	Лирикалык геройдын куун-табы, куун-санаазы солынганын шиндеери. Туп шуулте чыгарары.
Тил темиктирери. Улекер иш «Алтайдын аржан суулары»	Аржан суу керегинде улекер иштер корыыры.
Ар-буткенди корыырынын сурактары	Литературалык чорчок деп жанрла таныжары. Кортымаштын сур-

А.Я.Ередеевтин «Ажудагы балыктар» деп чүмдемелинде.	кеберин ылгаары. Сур-кеберлердин аллегория учуры керегинде шуулте эдери.
Б.Я.Бедюров. «Бис ончобыс - карындаш» деп улгердин учуры.	Чумдемелдин улгерлик кемин шиндеери. Ачык куучында туружары.
В.В.Бабрашев. «База ла как куру келдим, эне» деп улгердин тос шуултези.	Улгер аайынча корум-шүүлтени чыгара айдары. Лирикалык геройдын сур-кеберин шиндеери.
Тил темиктирери. Чүмдемел ишке белетеери. Чүмдемел иш «Ырыстан јаан ырыс келишсе, эн артыгы менин энеме...»	Чумдеер.
Торолим, албатым деп тема Ј.Я.Маскинанын јурамал-куучындарында.	Куучындарды кычырып, темазы аайынча шуулте айдары. Повествовательдин сур-кеберин јуары.
«Тилин билбес кижі – өскүс...» (С.М.Сартакова «Тилим» деп үлгери аайынча)	Алтай тилдин учуры керегинде корум шуултени јетирери. Чумдемелдин бичилген марын ылгаары. Јурамалдын геройынын сур-кебери, куун-санаалары кергинде шуулте айдары.
Тил темиктирери . Чумдемел ишке белетеери. Чүмдемел иш «Алтай тилим – чечен тил»	Алтай тил керегинде сана-шуултезин чыгара бичиир.
V.Өскө калыктардын литературазынан- 7ч +2ч (кэт)=9ч	

М.Джалиль. «Яйым ла бар болзо чы», «Кушкаш» деп улгерлердин төс шүүлтези.	Интернет материал тузаланып, татар калыктын ат-нерелу поэди керегинде јетиру белетер. Лирикалык геройдын сур-кеберин оосло јураар. Улгерин туп шуултезин јартап алар.
Салчак Тока. «Араттын сози» - автобиографиялык чүмдемел.	Тыва калыктын јуруми керегинде јетиру. Эненин сур-кеберин јураары. Чумдемелдин геройлары керегинде куучында туружары.
Тыва калыктын јүрүми «Араттын сөзи» деп чүмдемелде.	
Ч.Айтматов «Ак кереп»	Бичиичи керегинде јетиру. Кычыраары, ылгаары. Баланын телекейи коргузилген узуктеерле иштеери. Кочурменин анылузын шиндеери.
Ўргүлјик темалардын бирүзи «Ак кереп» деп чүмдемелде.	
Антуан де Сент-Экзюпери. «Кичу-Бий» - философиялык чөрчөк.	Философиялык чорчок, притча деп ондомолдорло таныжары. Кычыраары, ылгаары. Туп шуулте чыгарары.
В.М.Шукшин. «Бөрүлер» деп куучыннын төс шүүлтези.	Куучыннын сюжедин шиндеери: чиймелгени, керектин откони, удурлажу, эн бийик кемине јеткени, чечилгени. Сур-кеберлерге характеристика берери.
Тил темиктирери. Чүмдемел ишке белетеери. Чүмдемел иш «Кижки кижиле бай»	Санаа-шүүлтезин чыгара бичиيري.

VI.Жыл туркунына үренгенин катап көрөри -2ч	
Кемнин сур-кебери? Билерге бир сөс, билбеске мун сөс.	Тесттер бүдүрер. Сурактарга каруу берер.

IV.7-чи класска «алтай литература» деп үредү предметти темаларла пландаары

Предмет: алтай литература.

Класс: 7

Үредүчи: Тадышева Марина Альбертовна

Үредү планда частардын тоозы:

Үл туркунына 68 час, неделеде 2 час

Тил темиктирерине 16 час берилген

Үренер бичик: Содоноков Н.А., Шутина Т.К. Алтай литература. 7 класс.- Горно-Алтайск, 2014.

№	Бөлүктөрдүн ле темалардын аттары.	Частардын тоозы	Өткүрилетен өйи	
			План аайынча	Чын откурилгени
I.Кире сос-1ч.				
1	Кееркедим литературада кижинин сүр-кебери.	1	03.09.	
II. Калыктын чумду созинен- 6ч				
2	Кожон.	1	05.09.	
3	Түүкилик кожон.	1	10.09	
4	«Алтын-Тууы» - кай чорчок	1	12.09.	
5	«Алтын-Тууы» деп кай чөрчөктө баатыр кыстын сүр-кебери	1	17.09.	
6	«Алтын-Тууы» деп кай чөрчөктин төс шүүлтези.	1	19.09.	
7	«Алтын-Тууы» деп кай чөрчөктин кееркедим эп- аргалары	1	24.09.	
III. Жебрен турк литература-1ч.				
8	Тонйукуктын жуучыл жолы. А.О.Адаров. Тонйукуктын санаалары.	1	26.09.	
IV. Алтай литература - 35ч+16(кэт)=51ч.				
9	М. В.Чевалков. «Кырачы ла Анчы»- баштапкы алтай тууы.	1	01.10.	

10	Г. И. Чорос-Гуркин. «Алтай» - куучын кеберлу улгер.	1	03.10.	
11- 12	Тил темиктирери. Чўмдемел ишке белетеери. Чумдемел иш «Алтай – Г.И.Чорос-Гуркиннин чўмдемелдеринин сўр-кебери»	2	08.10. 10.10.	
13	М.В.Мундус-Эдоков. Алтайдын суулары «Маргаан» деп ўлгерде.	1	15.10.	
14	П.А.Чагат-Строев. «Ойгор- Баатыр» деп тууынын тос шўўлтези.	1	17.10.	
15	П.В.Кучияк «Оскус-Уул»	1	22.10.	
16	«Ўскус-Уул» деп куучында тос геройдын кўрўм-шўўлтези ўскўни.	1	24.10.	
17	Куучыннын тургузылган аайы, кееркедим эп-аргалары.	1	05.11.	
18	Ада-Торол учун Улу јуунын темазы Ј.Т.Бедюровтын улгерлеринде.	1	07.11.	
19 – 20	Тил темиктирери . Чўмдемел ишке белетеери. Чўмдемел иш «Сўўнчи ле ырыс бар болгонына –баш» (И.И.Ортоуловтын Улу јууга учурлаган јуруктары аайынча)	2	12.11. 14.11.	
21	Ч.И.Енчинов. «Ай канатту шонкорым» деп улгердин учуры.	1	19.11.	
22	«Ай-Тана» деп драманын тос темазы, сюжеди.	1	21.11.	
23	Драма чумдемелдин удурлажузы, курч болгоны ла терени.	1	26.11.	
24	И.В.Шодоев. «Качук» - автобиографиялык повесть.	1	28.11.	
25	Тос геройдын јўрўмдик јолы.	1	03.12.	
26	Ўй кижинин сур-кебери јуу ойинде.	1	05.12.	
27	«Кўлдўр јаражы Алтын-Кўлим...» (А.Саруеванын «Алтын-Кўлим» деп улгери аайынча)	1	10.12.	
28	Ч.А.Чунижеков. «Мундузак» - автобиографиялык чумдемел.	1	12.12.	
29	«Мундузак» деп чумдемелдин тос геройы.	1	17.12.	
30	С.С.Суразаков. «Кўндўй мылтык» деп куучында озогы јадын-јўрўм кўргўзилгени.	1	19.12.	
31	Л.В.Кокышев. «Дикарка»	1	24.12.	

32	«Дикарка» деп куучында алтай албаты бойынын јайымы учун тартышканы.	1	26.12.	
33	«Эски гардеробтын ичинде»- шоодылганду куучын.	1	14.01.	
34	Тил темиктирери. Инсценировка тургузары. («Эски гардеробтын ичинде» деп чўмдемел аайынча).	1	16.01.	
35	«Кульпуразы јок немелер» - сатиралу ўлгер.	1	21.01.	
36	А.О.Адаров. «Сўўмји меге кўн берген» деп ўлгердин тўс темазы ла шўўлтези.	1	23.01.	
37	Б.У.Укачин. «Ўлтўрген болзом тороны»- автобиографиялык повесть.	1	28.01.	
38	Тил темиктирери. «Ўлтўрген болзом тороны» деп чўмдемелдин тезисный планы.	1	30.01.	
39	Тил темиктирери.Геройлордын тўндештирў характеристиказы («Ўлтўрген болзом тороны» деп чўмдемел аайынча)	1	04.02.	
40	«Торолим, сен кайда?» (У.Укачиннин «Тўрўлим» деп статьязы аайынча)	1	06.02.	
41	Тил темиктирери. Ўлекер иш «Менин Тўрўлим»	1	11.02.	
42	Кижиле ар-бўткеннин колбузы Б.У.Укачиннин «Тайганын јаны» деп чўмдемелинде.	1	13.02.	
43	Ар-бўткенди корыырынын сурактары «Тайганын јаны» деп чўмдемелде.	1	18.02.	
44- 45	Тил темиктирери . Чўмдемел ишке белетеери. Чўмдемел иш «Тудулу ан-куштар» («Алтай Республиканын кызыл Бичигине» тайанып)	2	20.02. 25.02.	
46	Ш.П.Шатинов. «Алтай чўрчўк» депулгердин темазы ла тўс шўўлтези.	1	27.02.	
47	Ј.Б.Каинчин «Кайчы».	1	04.03.	

48	Тил темиктирери. «Кайчы» деп куучыннын цитатный планы.	1	06.03.	
49	Ар-буткен ле бис (Э.М.Палкиннин «Аржан» деп үлгери аайынча).	1	11.03.	
50	Тил темиктирери. Улекер иш «Алтайдын аржан суулары»	1	13.03.	
51	Ар-буткенди корыырынын сурактары А.Я.Ередеевтин «Ажудагы балыктар» деп чүмдемелинде.	1	18.03.	
52	Б.Я.Бедюров. «Бис ончобыс - карындаш» деп улгердин учуры.	1	20.03.	
53	В.В.Бабрашев. «База ла как куру келдим, эне» деп улгердин тос шуултези.	1	01.04.	
54 – 55	Тил темиктирери. Чүмдемел ишке белетеери. Чүмдемел иш «Ырыстан жаан ырыс келишсе, эн артыгы менин энеме...»	2	03.04.	
56	Төрөлим, албатым деп тема J.Я.Маскинанын журамал-куучындарында.	1	08.04.	
57	«Тилин билбес кижиге – өскүс...» (С.М.Сартакова «Тилим» деп үлгери аайынча)	1	10.04.	
58 - 59	Тил темиктирери . Чүмдемел ишке белетеери. Чүмдемел иш «Алтай тилим – чечен тил»	2	15.04. 17.04.	
V.Öскө калыктардын литературазынан- 7ч +2ч (кэт)=9ч				
60	М.Джалиль. «Жайым ла бар болзо чы», «Кушкаш» деп үлгерлердин тос шүүлтези.	1	22.04.	
61	Салчак Тока . «Араттын сөзи» - автобиографиялык чүмдемел.	1	24.04	
62	Тыва калыктын жүрүмү «Араттын сөзи» деп чүмдемелде.	1	29.04.	
63	Ч.Айтматов «Ак кереп»	1	06.05.	
64	Үргүлжик темалардын бирүзи «Ак кереп» деп чүмдемелде.	1	13.05.	
65	Антуан де Сент-Экзюпери. «Кичу-Бий» - философиялык чөрчөк.	1	15.05.	
66	В.М.Шукшин. «Бөрүлөр» деп куучыннын тос шүүлтези.	1	20.05.	
67	Чүмдемел иш «Кижиге кижиле бай»	2	22.05.	

VI.Жыл туркунына уренгенин катап көрөри -2ч				
68	Билер Билерге бир сөс, билбеске мун сөс.	1	23.05.	

V.Темаларла пландаарынын түзөдүлери.

Өткүрилген өйи	Уроктордын темазы	Түзөдүнин шылтагы	Түзөдүнин эп- сүмези	«Жарадылган» директордын үредү ле таскамал аайынчаордынчызы

**ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ**

СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП

Сертификат 151325621799860972593249704829105498913750279383

Владелец Байжигитов Айдар Владимирович

Действителен с 26.03.2025 по 26.03.2026